

Dosarul nr. 3ra-578/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Igor Parpalac, reprezentat de avocatul Igor Eremia,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Parpalac împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea încălcării termenului legal de prezentare a informației, furnizarea informației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 17 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Igor Parpalac și a fost menținută hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 20 martie 2019 Igor Parpalac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Patrulare (Inspectoratul Național de Securitate Publică) al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea încălcării termenului legal de prezentare a informației, furnizarea informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 25 februarie 2019 prin intermediul cancelariei Inspectoratului Național de Patrulare a înregistrat o cerere prin care a solicitat eliberarea materialului video efectuat de către angajatul Inspectoratului Național de Patrulare, cod personal nr. 03325, la întocmirea procesului-verbal nr. MAI 045917795 din 5 ianuarie 2019 și menționat în procesul-verbal nominalizat la secțiunea „Anexe”.

A menționat că Inspectoratul Național de Patrulare urma să elibereze răspuns la cererea din 25 februarie 2019 până la data de 19 martie 2019, adică în termen de 15 zile lucrătoare, echivalentul a 20 de zile calendaristice potrivit Legii privind

accesul la informație, iar ca urmare, termenul de sesizare a instanței de contencios administrativ, curge de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz că nu a primit răspuns, de la data la care trebuia să-l primească.

Reclamantul a susținut că până la ziua înregistrării cererii de chemare în judecată, cererea sa cu privire la eliberarea informației nu a fost satisfăcută și informația nu a fost eliberată.

A comunicat că prin neeliberarea informației solicitate poate fi sancționat contravențional, fiind în interesul Inspectoratului Național de Patrulare neeliberarea informației, cu scopul de a-i îngradi posibilitatea demonstrării ilegalităților comise de către agentul constatatator la întocmirea procesului-verbal.

Prin neeliberarea răspunsului la cerere și a informației solicitate, reclamantul a considerat că este îndreptățit pe deplin la repararea prejudiciului moral cauzat prin suferințe de ordin psihic, condiționate de starea de frustrare, disperare și disconfort, cauzat de tergiversarea eliberării informației legal solicitate, fapte care îi creează o stare de tensiune internă permanentă, care în final pot duce la apariția unor dereglări de sănătate.

La fel, a declarat că prin neprofesionalismul de care a dat dovadă persoana responsabilă de satisfacerea cererii, dânsul riscă să fie tras ilegal la răspundere contravențională, prin imposibilitatea probării poziției sale în ședința de judecată de examinare a contestației sale, fiindu-i astfel încălcat principiul egalității armelor în proces prin imposibilitatea prezentării unor probe incontestabile, care nu sunt expediate solicitantului de către Inspectoratul Național de Patrulare, contrar prevederilor exhaustive ale Legii privind accesul la informație.

A mai enunțat că prejudiciul moral suportat se atestă prin lezarea unui drept fundamental garantat de Constituția Republicii Moldova, conform căreia dreptul de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngradit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 10, 11, 13, 16 ale Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 22, 25, 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și ale Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994.

A solicitat:

- constatarea încălcării termenului legal de prezentare de către Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI a informației oficiale;

- încasarea din contul Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 2000 lei, cauzat prin încălcarea termenului legal de prezentare a informației oficiale solicitate;

- obligarea Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI la prezentarea următoarelor informații: materialul video efectuat de către angajatul Inspectoratului Național de Patrulare, cod personal nr. 03325, la întocmirea procesului-verbal nr. MAI 045917795 din 5 ianuarie 2019 și menționat în procesul-verbal nominalizat la secțiunea „Anexe”.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 noiembrie 2019 Igor Parpalac a depus apel împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 17 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Igor Parpalac și a fost menținută hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

La 18 martie 2020, Igor Parpalac reprezentat de avocatul Igor Eremia, a depus recurs împotriva deciziei din 17 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A declarat că solicitarea înaintată prin cererea din 25 februarie 2019 constituie o informație în spiritul Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, iar constatarea instanței de apel cu privire la faptul că aceasta nu este o informație în sensul Legii enunțate, este inadmisibilă și contrară normelor legale.

De asemenea, a relatat că instanța de apel nu a dat o apreciere probelor prezentate de apelant, în situația în care acesta a demonstrat cu certitudine că informația dată nu există la materialele dosarului contravențional, fiind limitat în posibilitatea înaintării cererilor și demersurilor atât timp cât a fost aplicată procedura scrisă.

A mai indicat că prin decizia instanței de apel se formează a practică vicioasă, prin care se contrazic două dosare similare cu soluții diametral opuse.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) și (2) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019. La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000 și Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare.

În corespundere cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar în conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 februarie 2020.

Astfel, recursul depus prin intermediul poștei electronice, la 18 martie 2020, este în termen.

Prin referința din 15 mai 2020, Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP al MAI, a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în conformitate cu prevederile art. 193 alin. (3) din Codul administrativ, în completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă decizie, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu este guvernat de prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), precum și ale Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

Astfel, în conformitate cu art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 3 din aceeași lege, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităților publice; funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În corespundere cu art. 21 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Din materialele dosarului s-a constatat că, înaintând la 20 martie 2019 prezenta cerere de chemare în judecată, Igor Parpalac a solicitat constatarea încălcării termenului legal de prezentare de către Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI a informației oficiale; încasarea din contul Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 2000 lei, cauzat prin încălcarea termenului legal de prezentare a informației oficiale solicitate; obligarea Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI de a prezenta următoarele informații și anume, materialul video efectuat de către angajatul Inspectoratului Național de Patrulare, cod personal nr. 03325, la întocmirea procesului-verbal nr. MAI 045917795 din 5 ianuarie 2019 și menționat în procesul-verbal nominalizat la secțiunea „Anexe”.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii depuse.

Concluziile primei instanțe, au fost apreciate ca fiind juste și de către instanța de apel, care a respins apelul depus de Igor Parpalac și a menținut hotărârea contestată.

Pentru a decide în acest fel, instanța de apel a apreciat ca fiind legală și întemeiată soluția primei instanțe referitoare la respingerea cererii de chemare în judecată.

În acest sens, instanța de apel a reținut că deși cererea lui Igor Parpalac adresată Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI conține o solicitare de prezentare a informației, aceasta nu intră în categoria informațiilor prevăzute de Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

La caz, reieșind din specificul și obiectul acțiunii înaintate, Curtea de Apel Chișinău a menționat că cererea din 25 februarie 2019 este o cerere de prezentare a probelor acumulate în cadrul unui dosar contravențional, urmând ca și eventualul refuz să fie contestat în conformitate cu prevederile Codului contravențional. Cu atât mai mult, Igor Parpalac având calitatea de persoană în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, prin prisma prevederilor art. 384 Cod contravențional are dreptul să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal.

Astfel, instanța de apel a remarcat că cererea depusă reprezintă o solicitare a probei în sensul prevederilor Codului contravențional, iar apelantul Igor Parpalac își

putea realiza dreptul în cadrul procesului contravențional, conform procedurii stabilite.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar în consecință soluția de respingere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel și a primei instanțe contradictorie circumstanțelor cauzei, fiind rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv din care actele judecătorești de dispoziție nu pot fi menținute ca legale și întemeiate.

Instanța de recurs constată că interpretarea dată de instanțele de judecată este una greșită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, inclusiv în limitele temeiurilor și pretențiilor care au generat apariția unui astfel de litigiu.

În susținerea poziției enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speța dedusă judecării, regimul juridic și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale aflate în posesia furnizorilor de informații, este reglementat de Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Articolul 6 alin. (1) al legii menționate, arată că în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Conform art. 5 alin. (2) lit. b) din aceeași lege, furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial.

În condițiile art. 10 din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Din conținutul prevederilor citate, rezultă că orice cetățean al Republicii Moldova are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații.

Așa fiind, este cert că recurentul Ion Parpalac are un drept constituțional de acces la informație, care corespunde obligației corelative a furnizorului de a examina cererea și de a furniza informația solicitată, dacă deține informația în cauză și dacă informația solicitată nu cade sub restricțiile prevăzute de lege.

Potrivit cadrului legal menționat, raportat la obiectul pretențiilor înaintate de către Ion Parpalac, completul constată că Inspectoratului Național de Patrulare, reorganizat în Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP al MAI, este furnizorul informației solicitate de recurent, activitatea căreia cade sub incidența art. 5 alin. (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000.

După cum denotă în acest sens actele cauzei, la data de 5 ianuarie 2019 în privința lui Igor Parpalac, de către agentul constator în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare al IGP, Constantin Huzun a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI04591779, pentru comiterea contravenției prevăzute de art.240 alin. (1) Cod contravențional, iar ca urmare, prin decizia agentului constator a fost aplicată sancțiunea în mărime de 30 unități convenționale, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

Tot din materialele dosarului se constată că la 25 februarie 2019, prin intermediul cancelariei Inspectoratului Național de Patrulare al IGP, Igor Parpalac a înregistrat cererea prin care a solicitat eliberarea materialului video efectuat de către angajatul Inspectoratului Național de Patrulare, la întocmirea procesului-verbal de contravenție (f.d.3).

La actele cauzei, de către Inspectoratul Național de Patrulare al IGP a fost anexată scrisoarea cu nr. INP-34/17/1- 1129 din 2 aprilie 2019, prin care a fost expediat în adresa lui Igor Parpalac un suport informațional de tip CD, cu secvențe video ce au servit drept probe la constatarea contravenției și stabilirea sancțiunii contravenționale.

În această privință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) pct. 1) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal.

Iar conform art. 16 al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Termenul de furnizare a informației, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituției publice dacă: cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor; sunt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea.

Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informației și despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului inițial.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele de fapt ale cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, nu a respectat termenul de 15 zile de examinare a cererii din 25 februarie 2019 depusă de Igor Parpalac, și nici nu l-a informat pe acesta despre o eventuală prelungire a termenului de examinare a cererii.

Deși potrivit răspunsului cu nr. INP-34/17/1- 1129 al Inspectoratului Național de Patrulare al IGP, rezultă că acesta a fost emis în data de din 2 aprilie 2019 și expediat în adresa solicitantului, această informație nu poate fi reținută ca o probă în cazul în care nu există dovada expedierii și recepționării acestui răspuns, or, Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, nu a prezentat nicio dovadă privind aducerea la cunoștință în termenul legal a răspunsului la cererea lui Ion Parpalac din 25 februarie 2019.

În caz contrar, urmează de menționat că răspunsul cu nr. INP-34/17/1- 1129 din 2 aprilie 2019 oricum a fost emis cu depășirea termenului de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație, în pofida faptului că Inspectoratul Național de Patrulare al IGP avea obligația legală de soluționare a cererii din 25 februarie 2019, în termenul stabilit de art. 16 al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, cu aducerea răspunsului la cunoștința solicitantului.

În acest context, afirmația intimatului precum că a examinat cererea prin prisma termenului de 30 de zile stabilit de Legea cu privire la petiționare, este neîntemeiată, întrucât această normă nu reflectă obiectul cererii de acces la informație. Mai mult ca atât, faptul soluționării cererii nu poate fi acceptată în situația în care nu există dovada că răspunsul emis a fost comunicat solicitantului, ceea ce echivalează cu lipsa unui astfel de răspuns.

Astfel, din cele arătate rezultă în mod evident că Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, nu și-a realizat obligația de a prezenta probe ce ar demonstra în mod implicit examinarea cererii lui Igor Parpalac, iar din probele la care face referire nu se deduce soluționarea cererii în ordinea prevăzută de lege.

În astfel de circumstanțe, se constată cu certitudine nefurnizarea în termen legal de către Inspectoratul Național de Patrulare al IGP a informației solicitate de către Ion Parpalac prin cererea de acces la informație din 25 februarie 2019.

Prin urmare, având în vedere că nu a fost dovedit faptul că recurentul Igor Parpalac a primit în termen răspunsul la cererea de acces la informație din 25 februarie 2019, rezultă că acestuia i-a fost încălcat un drept recunoscut de lege, iar instanțele ierarhic inferioare, judecând cauza, greșit au conchis asupra netemeinicii acțiunii depuse.

De altfel, nesoluționarea în termenul legal a unei cereri produce efecte juridice pentru solicitantul informației în sensul împiedicării acestuia de a-și realiza un interes al său, interes ce face obiectul cererii la care nu a primit răspunsul solicitat în termen, ori, accesul la informațiile oficiale constituie un drept fundamental al persoanei de a fi informat, iar conform art. 34 alin. (1) din Constituția Republicii

Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

Pe baza acestor considerații, argumentul instanței de apel precum că cererea lui Igor Parpalac din 25 februarie 2019, nu intră în categoria informațiilor prevăzute de Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, completul îl apreciază ca fiind neîntemeiat, or, prin cererea depusă, Igor Parpalac a solicitat Inspectoratului Național de Patrulare al IGP, eliberarea materialului video efectuat la întocmirea procesului-verbal contravențional, iar conform art. 6 alin. (2) pct. 1) lit. d) al legii menționate, drept documente purtătoare de informații sînt considerate: orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism.

La fel, nu poate constitui temei de respingere a acțiunii nici argumentul instanței de apel cu referire la faptul că cererea lui Igor Parpalac reprezintă o solicitare a probei în sensul prevederilor Codului contravențional, iar acesta își putea realiza dreptul în cadrul procesului contravențional conform procedurii stabilite.

Față de această împrejurare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că la caz, Igor Parpalac și-a realizat dreptul de acces la informație pe calea Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și astfel, furnizorul de informații avea obligația de a răspunde la cererea adresată, cu respectarea termenului prevăzut de lege și asigurarea comunicării răspunsului în adresa solicitantului, iar instanța de judecată urma să determine aceste circumstanțe și numai în dependență de răspunsul acordat de către furnizorul de informații, să aprecieze situația faptică per ansamblu.

Pentru toate aceste considerente și reieșind din contextul normelor de drept citate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cerințele lui Igor Parpalac cu privire la constatarea încălcării termenului de examinare a cererii de acces la informație și obligarea Inspectoratului Național de Patrulare să examineze cererea de acces la informație, sunt întemeiate și necesită a fi admise.

Cu referire la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă următoarele.

Conform art. 24 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, în funcție de gravitatea efectelor pe care le-a avut refuzul nelegitim al funcționarului public, responsabil pentru furnizarea informațiilor oficiale, de a asigura accesul la informația solicitată, instanța de judecată decide aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu legislația, repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Totodată, potrivit art. 2006 alin. (1) și (2) Cod civil, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin. (1).

În baza art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Iar conform art. 2037 alin. (1) și (3) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Prin prisma acestor prevederi, instanța de recurs relevă că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, iar compensația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparații rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, comportamentul părților, conduita furnizorului de informație și de importanța procesului pentru recurent, completul consideră că suma de 500 lei, cu titlu de prejudiciu moral, este echitabilă suferințelor suportate de către Igor Parpalac, nefiind excesivă pentru intimat și care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că suma în mărime de 2000 de lei, solicitată de către recurent cu titlu de prejudiciu moral, raportată la circumstanțele cauzei, este exagerată și nejustificată, or, la stabilirea cuantumului despăgubirilor se impune prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, iar acesta trebuie astfel stabilit încât să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive și nici venituri nejustificative.

Din acest punct de vedere, instanța de recurs consideră că mărimea prejudiciului moral în sumă de 500 lei, este echitabilă în raport cu suferințele psihice suportate de recurent.

Toate aceste circumstanțe permit completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ să conchidă că, instanța de apel și prima instanță, au interpretat și au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care hotărârile pronunțate, nu pot fi menținute ca legale și întemeiate.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de chemare în judecată depusă de Igor Parpalac împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al

Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea încălcării termenului legal de prezentare a informației, furnizarea informației și repararea prejudiciului moral, este întemeiată și pasibilă de a fi admisă parțial.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate și interpretate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Igor Parpalac reprezentat de avocatul Igor Eremia, a casa integral decizia din 17 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, și a emite o nouă decizie prin care a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Parpalac și a constata încălcarea de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP al MAI a dreptului lui Igor Parpalac de acces la informație, manifestat prin neexaminarea în termenul stabilit de lege a cererii din 25 februarie 2019, cu obligarea Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP al MAI de a examina cererea din 25 februarie 2019 și încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP al MAI în beneficiul lui Igor Parpalac, a prejudiciului moral în mărime de 500 lei.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Igor Parpalac reprezentat de avocatul Igor Eremia.

Se casează integral decizia din 17 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, și se emite o nouă decizie prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Parpalac împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la constatarea încălcării termenului legal de prezentare a informației, furnizarea informației și repararea prejudiciului moral.

Se constată încălcarea de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a dreptului lui Igor Parpalac de acces la informație manifestat prin neexaminarea în termenul legal a cererii din 25 februarie 2019.

Se obligă Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne să examineze cererea de acces la informație depusă de Igor Parpalac la 25 februarie 2019.

Se încasează din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Igor Parpalac, prejudiciul moral în mărime de 500 (cinci sute) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Igor Parpalac împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la repararea prejudiciului moral, se respinge.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Iurie Bejenaru